

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

" _____ " _____ 20__ року

«ІННОВАЦІЙНИЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Медіа-комунікації

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри менеджменту
логістики та економіки

О. М. Ястремська

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри менеджменту, логістики та економіки
Протокол № 1 від 27.08.2018 р.

Розробник(-и):

Верещагіна Ганна Валентинівна, к. е. н., доц. кафедри менеджменту, логістики та економіки

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни: розвиток економіки України пов'язано з розбудовою її структурно-інноваційної моделі. У зв'язку з цим особливого значення набуває створення умов для ефективного управління інноваціями, формування інноваційного потенціалу. Управління інноваціями вимагає від фахівців формування професійних компетенцій з інноваційного менеджменту, із управління створенням конкурентоспроможної продукції, впровадження новітніх технологій, використання прогресивних організаційних форм підприємств та їх об'єднань, застосування дієвих методів управління, забезпечення впровадження інновацій.

Здійснення інноваційної діяльності на підприємстві, що є однією з найскладніших сфер управлінської діяльності, передбачає наявність глибоких знань з економіки та фінансів, системного підходу, володіння методами економіко-математичного моделювання тощо, тобто наявність таких знань і вмінь, які дозволяють формувати і забезпечувати реалізацію інноваційних рішень і сприяють економічному розвитку підприємства в перспективі. Тож, з метою забезпечення ефективного розвитку завдяки використанню інновацій в умовах постійного зростання невизначеності середовища, слід опановувати специфічні знання. Вивчення дисципліни дає змогу отримувати компетентності, необхідні для практичної реалізації з визначенням основних напрямів інноваційного розвитку, та з визначенням доцільності витрати ресурсів в змуну їх кількісних або вартісних характеристик.

«Інноваційний та інвестиційний менеджмент» – навчальна дисципліна, що вивчає інструментарій економічного обґрунтування й прийняття господарських рішень в галузі інновацій.

Об'єктом навчальної дисципліни є управління розвитком економічних систем та процесів, зокрема за рахунок використання інновацій.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення теоретичних концепцій та методології управління розвитком підприємств і організацій, підходів і критеріїв визначення та обґрунтування вибору програм розвитку за умов мінливого середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати класифікацію інновацій за різними ознаками; складові інноваційного процесу; визначення інноваційних стратегій; формування інноваційних стратегій визначення стратегічної конкурентної інноваційної поведінки підприємств та організацій; визначення віолентів, пацієнтів, коммутантів, експлерентів; розподіл віолентів за темпами їх розвитку; визначення ключових факторів успіху для формування подальшої інноваційної діяльності; проведення SWOT-аналізу та SNW-аналізу для визначення інноваційних можливостей; планування інноваційних програм розвитку підприємств та організацій; визначення та розрахунком показників інноваційної діяльності, показників інноваційної активності та прийняття на основі значень цих показників обґрунтованих інноваційних управлінських рішень; визначення та реєстрацію об'єктів інтелектуальної власності; та вміти будувати системи управління знаннями; оцінювати стан системи знань підприємства; формувати інноваційні підрозділи підприємства; формувати і розвивати інноваційну культуру на підприємстві.

Мета навчальної дисципліни: оволодіння новітніми теоретичними знаннями з питань управління інноваціями та інвестиціями та набуття практичних вмінь і навичок щодо реалізації управління інноваційною діяльністю у швидкозмінному середовищі, розвитку інноваційного потенціалу підприємства.

Курс	2	
Семестр	3/4/3,4	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	32
	семінарські, практичні	32
	лабораторні	
Самостійна робота		86
Форма підсумкового контролю	іспит	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
«Макроекономіка»	«Управління бізнес-процесами»
«Мікроекономіка»	тренінги
«Економіка підприємства»	Міждисциплінарні комплексні курсові роботи
«Менеджмент»	
«Економічний аналіз»	
«Маркетинг»	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність визначати управління розвитком через інноваційний аспект як економічну категорію	Вміння здійснювати визначення інновацій, їх класифікацію та визначати інноваційний процес, його характеристики, складові і закономірності
Здатність до визначення сучасних організаційних форм інноваційного розвитку	Вміння визначати сучасні організаційні форми інноваційного розвитку
Здатність щодо вимірювання рівня інноваційного розвитку та визначення чинників його формування	Вміння вимірювати рівень інноваційного розвитку та визначати чинники його формування
Здатність до формування стратегій інноваційного розвитку	Вміння шукати та розширювати нові можливості підприємства, аналізувати зовнішню і внутрішню позиції підприємства та формувати стратегії інноваційного розвитку підприємства.
Здатність до управління та нівелювання ризиків інноваційної діяльності	Вміння управляти та нівелювати ризики інноваційної діяльності
Здатність визначати економічну сутність інвестицій, їх роль у забезпеченні стратегічного розвитку підприємства, зростанні його ринкової вартості, використовувати методичний інструментарій інвестиційного менеджменту	Вміння визначати економічну сутність інвестицій, їх роль у забезпеченні стратегічного розвитку підприємства, зростанні його ринкової вартості, використовувати методичний інструментарій інвестиційного менеджменту
Здатність розробляти стратегії формування інвестиційних ресурсів підприємства	Вміння розробляти стратегії формування інвестиційних ресурсів підприємства
Здатність розраховувати та оцінювати показники оцінки ефективності інвестиційних проектів - термін окупності, рентабельність, ставка внутрішньої дохідності, індекс рентабельності, чиста теперішня вартість проекту, розраховувати модифіковані показники	Вміння розраховувати та оцінювати показники оцінки ефективності інвестиційних проектів - термін окупності, рентабельність, ставка внутрішньої дохідності, індекс рентабельності, чиста теперішня вартість проекту, розраховувати

ефективності інвестиційних проєктів	модифіковані показники ефективності інвестиційних проєктів
Здатність застосовувати на практиці принципи управління інноваційними інвестиціями підприємства у зв'язку з інноваційною стратегією	Вміння застосовувати на практиці принципи управління інноваційними інвестиціями підприємства у зв'язку з інноваційною стратегією
Здатність застосовувати методичні підходи до формування диверсифікованого портфеля фінансових інвестицій, оптимізація його складу та структури	Вміння застосовувати методичні підходи до формування диверсифікованого портфеля фінансових інвестицій, оптимізація його складу та структури
Визначати розширення інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку, доводити результати оцінки ризиків в інноваційній діяльності та управління ними	Вміння розширяти інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку, доводити результати оцінки ризиків в інноваційній діяльності та управління ними

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інноваційний менеджмент.

Тема 1. Ключові поняття інноваційного розвитку.

Тема 2. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.

Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку.

Тема 4. Стратегії інноваційного розвитку.

Тема 5. Ризики інноваційного розвитку.

Змістовий модуль 2. Інвестиційний менеджмент.

Тема 6. Методичні засади та методичний інструментарій інвестиційного менеджменту.

Тема 7. Стратегія формування інвестиційного капіталу.

Тема 8. Правила прийняття інвестиційних рішень.

Тема 9. Особливості управління інноваційними інвестиціями.

Тема 10. Управління портфелем фінансових інвестицій в інноваційній діяльності

Тема 11. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку з урахуванням ризиків інновацій.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 5 практичних ситуацій (два стереотипних, два діагностичних та одне евристичне завдання), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями
(вказати засоби оцінювання згідно з технологічною картою)

Теми змістового модуля		Лекційні заняття	Практичні заняття	Письмова контрольна робота	Усього	
Змістовий модуль 1.	Тема 1	1 тиждень	1	2		3
	Тема 2	2 тиждень	1	2		3
	Тема 3	3 тиждень	1	2		3
	Тема 4	4 тиждень	1	2		3
	Тема 5	5 тиждень	1	2	10	13
Змістовий модуль 2.	Тема 6	6 тиждень	1	2		3
	Тема 7	7 тиждень	1	2		3
	Тема 8	8 тиждень	1	2		3
	Тема 9	9 тиждень	1	2		3
	Тема 9	10 тиждень	1	2		3
	Тема 10	11 тиждень	1	2		3
	Тема 10	12 тиждень	1	2		3
	Тема 11	13 тиждень	1	2		3
	Тема 11	14 тиждень	1	2		3
	Тема 11	15 тиждень	1	2		3
	Тема 11	16 тиждень	1	2		3
	Тема 11	17 тиждень	1	1		2
	Іспит					40
Усього			17	33	10	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна

1. Пономаренко В. С. Стратегічне управління розвитком підприємства : навчальний посібник / В. С. Пономаренко, О. І. Пушкар, О. М. Тридід. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2003. – 640 с.
2. Пушкар А. И. Стратегическое управление развитием электронного бизнеса и информационных ресурсов предприятия (модели, стратегии, механизмы) / А. И. Пушкар, Е. Н. Грабовский, Е. В. Пономаренко. – Харьков : Изд. ХНЭУ, 2005. – 480 с.
3. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: навчальний посібник / Під загальною редакцією д.е.н., професора Ястремської О.М., к.е.н., доцента Верещагіної Г.В. Х.:ВД «ІНЖЕК», 2010. – 398 с. Укр. мова.
4. Управління інноваційною діяльністю: Монографія / Під загальною редакцією д.е.н., професора Ястремської О.М., к.е.н., доцента Верещагіної Г.В. Х.:ВД «ІНЖЕК», 2010. -404 с. Укр. мова.
5. Управління життєдіяльністю підприємств промисловості : моно-графія / О. М. Ястремська, Г. В. Верещагіна, О. В. Авраменко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Ястремської О. М., канд. екон. наук, доцента Верещагіної Г. В. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 432 с.

Додаткова

6. Афонин И. В. Управление развитием предприятия. Стратегический менеджмент, инновации, инвестиции, цены : учебное пособие / И. В. Афонин. – Москва: Дашков и К, 2002. – 380 с.
7. Бритков В. Б. Анализ и тенденции развития современных систем управления предприятиями / В. Б. Бритков, Н. Д. Смольянинов // Системные исследование. Методологические проблемы. Ежегодник, Эдиториал УРСС. М, 2003. – С. 11 – 19.
8. Букович Х. Управление знаниями: руководство к действию / Х. Букович, Р. Уильямс; пер. с англ.. – Москва : ИНФРА-М, 2002. – 504 с.
9. Гейтс Б. Бизнес со скоростью мысли / Б. Гейтс. – 2–е изд., испр. – Москва : ЭКСМО–Пресс, 2001. – 480 с.
10. Друкер Питер Ф. Задачи менеджмента в XXI веке. / Ф. Питер Друкер ; пер. с англ., – Москва : ИД «Вильямс», 2000. – 272 с.
11. Ивин Л. Н. Информационная экономика / Л. Н. Ивин, В. М. Куклин. – Харьков : Кроссруд, 2005. – 436 с.

12. Каплан Р. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию / Р. Каплан, Д. Нортон. – Москва : Олимп–Бизнес, 2003. – 304 с.
13. Куркин Н. В. Управление экономической безопасностью развития предприятия : монография / Н. В. Куркин. – Днепропетровск : АРТ–ПРЕСС, 2004. – 452 с.
14. Мочерный С. Модели трансформационных процессов экономики С. Мочерный // Экономика Украины. – 2000. – № 17– С. 13–20.
15. Основи стійкого розвитку : навчальний посібник / за ред. Л. Г. Мельника. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. – 654 с.
16. Пушкар О. І. Управління великомасштабними проектами : навчальн. посіб. / О. І. Пушкар. – Харків : Вид. ХДЕУ, 2000. — 248 с.
17. Пушкар А. И. Антикризисное управление: модели, стратегии, механизмы : научное издание / А. И. Пушкар, А. Н. Тридед, А. Л. Колос. – Харьков : ООО «Модель Вселенной», 2001. – 452 с.
18. Системи підтримки прийняття рішень / О. І. Пушкар, В. М. Гіковатий, О. С. Євсєєв та ін. – Харків : ВД «Інжек», 2006. – 304 с.
19. Управление развитием предприятия: монография / Н. В. Афанасьев, В. Д. Рогожин, В. И. Рудыка. – Харьков : Издательский Дом «ИНЖЭК», 2003. – 184 с.
20. Інноваційна та науково-технічна сфера України [Текст] : моногр. / Б. В. Гриньов, Д. В. Чеберкус, В. С. Шовкалюк та інші ; під загал. ред. Б. В. Гриньова. – К. : НТУУ «КПІ» ВПІ ВПК «ПОЛІТЕХНІКА», 2012. – 88 с.
21. Закон України « Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16 липня 1999 р. № 991-XIV -[Електронний ресурс] . — Режим доступу: <http://rada.gov.ua>.
- Інформаційні ресурси в Інтернеті
22. Електронний каталог Національно бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua
23. Електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>
24. Закон України « Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16 липня 1999 р. № 991-XIV -[Електронний ресурс] . — Режим доступу: <http://rada.gov.ua>.
25. Сайт група компаний ИНТАЛЕВ. – Режим доступу : <http://www.intalev.ru/index.php?id=92>
26. Сайт Электронной библиотеки Grebennikon. – Режим доступу : <http://grebennikon.ru/journal-25.html>
27. Сайт ТОВ «Интеллектуальный Партнер». – Режим доступу : <http://www.intelpart.com/manage/r-main.htm>
28. Структурная диаграмма системы 20 ключей. – Режим доступу : http://www.devbusiness.ru/development/restructuring/20Keys_UAMC.htm
29. OSLO MANUAL: GUIDELINES FOR COLLECTING AND INTERPRETING INNOVATION DATA <http://www.sourceoecd.org/scienceIT/9264013083>
30. <http://www.oecd.org/science/inno/2101733.pdf>